

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

06.07.2022

Lēmums Nr. 5-02-1/17/2022
par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu un
apvienošanu

Adresāts:

AS “*Latvijas valsts meži*”, reģ. Nr. 40003466281, juridiskā adrese: Vainodes iela 1, Rīga, LV- 1004, tālrunis 67610015, e-pasts: lvm@lvm.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Paredzētās darbības nosaukums: Derīgo izrakteņu (smilts-grants un smilts) ieguves darbi.

Paredzētās darbības norises vieta:

Atradne “*Dižkorsīši*”, nekustamā īpašuma “*Valsts mežs Užava*” zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 9878 004 0125, AS “*Latvijas valsts meži*” Dienvidkurzemes reģiona Ventas ZK meža iecirkņa 158. kvartālā 708. kvartālu apgabalā, Užavas pagastā, Ventspils novadā (turpmāk – Darbības vieta).

Īss paredzētās darbības raksturojums, faktu konstatācija un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Ierosinātāja ar 2022. gada 7. jūnija iesniegumu “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru*” (turpmāk – Iesniegums) lūdz Vides pārraudzības valsts biroju (turpmāk – Birojs) palielināt ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) procedūrā, kas piemērota ar Valsts vides dienesta (turpmāk – Dienests) 2022. gada 7. aprīļa lēmumu “*Paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. AP22SI0006*” (turpmāk – Lēmums Nr. AP22SI0006), vērtējamo ieguves platību līdz 22,94 ha.
2. Saistībā ar Iesniegumā un Ierosinātājas 2022. gada 9. marta iesniegumā “*Par ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu*”¹ ar klāt pievienotajiem materiāliem iekļauto informāciju par derīgo izrakteņu ieguvu:
 - 2.1. Ierosinātāja ir paredzējusi palielināt sākotnēji iecerēto ieguves platību no 14,04 ha līdz 22,94 ha. Atbilstoši Iesniegumam pievienotajam kartogrāfiskajam materiālam secināms, ka īpašuma “*Valsts mežs Užava*” zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 9878 004 0125 derīgo izrakteņu ieguve nav veikta.
 - 2.2. Derīgo izrakteņu ieguvi plānots veikt ar atklāto derīgo izrakteņu izstrādes paņēmieni virs un zem pazemes ūdens līmeņa. Karjera sagatavošanas darbus un derīgo izrakteņu ieguvi

¹ Pamatojoties uz iesniegumu un tam klāt pievienotajiem materiāliem Dienests pieņēma Lēmumu Nr. AP22SI0006 par ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu Ierosinātājas paredzētajai derīgo izrakteņu (smilts-grants un smilts) ieguvei atradnē “*Dižkorsīši*” 14,404 ha platībā Ventspils novada Užavas pagasta nekustamā īpašuma “*Valsts mežs Užava*” zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 98780040125.

ir plānots veikt, izmantojot ekskavatorus, frontālos iekrāvējus un buldozerus. Smilts-grants un smilts ieguvī paredzēts veikt vairākās kāplēs, ieguvī veicot ar ekskavatoru vai frontālo iekrāvēju. Veicot izstrādi zem gruntsūdens līmeņa, plānots izmantot divreizējās pārkraušanas metodi – ar ekskavatoru izsmeļ materiālu, novietojot kaudzē, kad ūdens ir notecējis, iekrauj automašīnās un transportē uz būvobjektiem. Nepieciešamības gadījumā, var tikt izmantots peldošs zemessmēlējs vai tamlīdzīga ieguves tehnika smilts-grants un smilts ieguvei zem ūdens līmeņa. Realizējot darbību, nav paredzēta gruntsūdens līmeņa pazemināšana.

- 2.3. Paredzētās darbības ietvaros plānota iegūtā materiāla pārstrāde - šķirošana (sijāšana), drupināšana un/vai minerālo materiālu skalošana. Gadā plānots iegūt līdz 60 000 m³ derīgo izrakteņu. Iegūtā materiāla izvešanai plānots izmantot jau esošos pievedceļus nekustamajam īpašumam no ZR puses: meža autoceļus “Korsīšu ceļš” un “Korsīšu ceļš 2”, kas pieslēdzas valsts autoceļam P111 “*Ventspils (Leči) - Grobiņa*” vai no DA puses: meža autoceļu “Korsīšu ceļš 2”, kas pieslēdzas valsts autoceļam V1351 “*Ventava - Užava*” un tālāk līdz valsts autoceļam P108 “*Ventspils – Kuldīga - Saldus*”.
- 2.4. Atbilstoši Ventspils novada teritorijas plānojumā² iekļautajai informācijai (Ventspils novada Užavas pagasta funkcionāla zonējuma karte) Darbības vieta atrodas *Mežu teritorijā* (M), kurā viens no papildizmantošanas veidiem ir derīgo izrakteņu ieguve (saskaņā ar Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 372. punktā iekļauto informāciju). Jauno ieguves vietas laukumu plānots veidot ievērojot 100 metru atkāpi no zemes vienības robežas. Daļa īpašuma teritorijas atrodas dzelzceļa līnijas aizsargjoslā un Dzirtnieku kapu aizsargjoslā.
- 2.5. Tuvākā apdzīvotā vieta Ventava atrodas aptuveni 3,3 km attālumā uz A no plānotās Darbības vietas. Tuvākā viensēta “*Mūrnieki*” atrodas aptuveni 0,3 km attālumā uz DR no Darbības vietas.
- 2.6. Darbības vietas tiešā tuvumā atrodas smilts, smilts – grants atradne “*Spāde – Korsīši*”, kuras teritorijā ieguve veikta iecirkņos “*Doņi – 1*” (ieguves platība 6,15 ha), kas tieši robežojas ar Darbības vietas D daļu un “*Doņi – 2*” (ieguves platība – 7,3055 ha), kas atrodas ~ 0,373 km attālumā uz D no Darbības vietas, kā arī ieguves laukumos “*Jaunbēri*” (ieguves platība – 5,77 ha), kas robežojas ar Darbības vietas D daļu, un “*Smilšlejas*” (ieguves platība – 2,7 ha), kas atrodas ~ 0,132 km attālumā uz D no Darbības vietas. Darbības vietas tuvumā ZR virzienā no tās atrodas šādas atradnes : smilts – grants, smilts atradne “*Zemtekas*” 3,05 ha platībā (~ 0,863 km attālumā), smilts - grants atradne “*Granti*” 1,03 ha platībā (~ 1,15 km attālumā), smilts atradne “*Kalndruva*” 12,637 ha platībā (~ 1,14 km attālumā) un smilts – grants, smilts atradne “*Gumbulnieki - Korsīši*” 14,45 ha platībā (atrodas ~ 1,49 km attālumā).
- 2.7. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu “*Ozols*”³ Darbības vietā un tās tiešā tuvumā neatrodas valsts nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*) vai mikroliegumi. Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija (*Natura 2000*), dabas liegums “*Užava*” - atrodas ~ 6,6 km attālumā uz R no Darbības vietas.
- 2.8. Pēc karjera slēgšanas, derīgo izrakteņu teritoriju paredzēts rekultivēt.
3. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Novērtējuma likums) 4. panta pirmās daļas 1. punkts noteic, ka IVN nepieciešams paredzētajām darbībām, kas saistītas ar šā likuma 1. pielikumā minētajiem objektiem, savukārt šo noteikumu 2. punkts noteic, ka IVN nepieciešams paredzētajām darbībām saskaņā ar ietekmes sākotnējo izvērtējumu.

² Tīmekļvietne https://geolativija.lv/geo/tapis#document_4184 (skatīta 27.06.2022.).

³ Tīmekļvietne <https://ozols.gov.lv/pub> (skatīta 27.06.2022.).

Novērtējuma likuma 1. pielikuma 25. punkts kā darbību, kam nepieciešams IVN, uzskaita derīgo izrakteņu ieguvī 25 ha vai lielākā platībā (vai kūdras ieguvī 150 ha vai lielākā platībā). Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 4. punkts papildus noteic, ka IVN nepieciešams, *“ja vairākas paredzētās darbības ietekmē vienu un to pašu teritoriju, ņemot vērā šo darbību kopējo un savstarpējo ietekmi”*.

4. Izvērtējot Iesniegumā norādīto un Biroja rīcībā esošo informāciju, Birojs konstatē, ka daļai no Paredzētās darbības, jau ir bijis pieņemts lēmums par IVN nepieciešamību (IVN piemērots ietekmes sākotnējā izvērtējuma rezultātā):

4.1. Dienests ar 2022. gada 7. aprīļa Lēmumu Nr. AP22SI0006 piemēroja IVN Ierosinātājas paredzētajai darbībai – smilts – grants un smilts ieguves darbu veikšanai atradnē *“Dižkorsīši”* 14,404 ha platībā (turpmāk – Paredzētā darbība). Lēmums Nr. AP22SI0006 nav apstrīdēts un ir stājies spēkā. Ierosinātājas paredzētajai darbībai, kurai IVN procedūra ir piemērota ar Dienesta Lēmumu Nr. AP22SI0006, IVN vēl nav uzsākts un veikts.

4.2. Dienests, pieņemot Lēmumu Nr. AP22SI0006, konstatējis, ka summējot blakus esošo derīgo izrakteņu ieguves platības (6,15 ha + 7,3055 ha + 5,77 ha + 2,7 ha + 3,05 ha + 1,03 ha + 12,637 ha + 14,45 ha)⁴ ar Ierosinātājas sākotnēji pieteikto darbību (14,404 ha), kopējā derīgo izrakteņu ieguves platība sasniegs ~ 67,5 ha, kas pārsniegs Novērtējuma likuma 1. pielikuma 25. punkta robežvērtību (25 ha), kam piemērojama ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra. Vienlaikus konstatējot, ka iepriekšējās ieguves platības summāro platību aprēķinā varētu ņemt vērā, ja šajās ieguves platībās derīgo izrakteņu ieguve būtu pabeigta un atradnes pilnvērtīgi rekultivētas, kas norādītu uz to, ka derīgo izrakteņu ieguves radītā ietekme uz vidi mazināta.

4.3. Ierosinātājas Birojā papildus pieteiktā paredzētā darbība ietver teritoriju ~ 8,9 ha platībā, kurai IVN procedūra līdz šim nav tikusi piemērota, – derīgo izrakteņu ieguvī veicot nekustamā īpašuma *“Valsts mežs Užava”* zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 9878 004 0125 daļā Užavas pagastā, Ventspils novadā.

5. Ņemot vērā iepriekš minēto, Birojs secina:

5.1. Īpašuma, kuras teritorijā plānota derīgo izrakteņu ieguve, tiešā tuvumā atrodas vairākas derīgo izrakteņu ieguves vietas. Derīgo izrakteņu ieguve šajos īpašumos ir līdzīga veida darbības un, ņemot vērā ieguves vietu attālumus (vienai no otras), ir pamatoti secināt, ka tiks radītas līdzīga rakstura ietekmes, kas summēsies un ietekmēs vienu un to pašu teritoriju. Šāds secinājums norādīts Dienesta Lēmumā Nr. AP22SI0006, jo Darbības vietai blakus esošajās atradnēs derīgo izrakteņu ieguve nav pabeigta un attiecīgi atradnes nav pilnvērtīgi rekultivētas.

5.2. Kopējā derīgo izrakteņu ieguves teritorija, kuru ietekmēs vairākas līdzīga veida darbības (Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 4. punkts), ieskaitot Darbības vietu, sasniegs ~ 76,03 ha, kas pārsniedz Novērtējuma likuma 1. pielikuma 25. punkta robežlielumu (25 ha), no kura sagaidāmā ietekme uzskatāma par būtisku.

5.3. Novērtējuma likuma 7. pants paredz, ka paredzēto darbību, kas minēta šā likuma 4. panta pirmās daļas 4. punktā, ierosinātais piesaka Birojam, iesniedzot rakstveida iesniegumu, bet šā likuma 14.¹ panta 1.¹ daļa paredz, ka Birojs par IVN procedūras piemērošanu izdod lēmumu.

5.4. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 14¹. panta septīto daļu *“Kompetentā institūcija pati vai pēc ierosinātāja lūguma var pieņemt lēmumu, ka paredzētās darbības, kurām piemērots ietekmes novērtējums un kuras rada ietekmi uz vienu un to pašu teritoriju un ir līdzīgas, novērtējamās apvienotā procedūrā”*.

⁴ Skatīt šā lēmuma 2.6. punktu.

6. Ņemot vērā to, ka par daļu no Birojā pieteiktās darbības jau ir izdots lēmums par IVN procedūras piemērošanu (Lēmumu Nr. AP22SI0006), Birojam nav pamata atkārtoti lemt par IVN nepieciešamību attiecīgajā daļā. Vienlaikus ir konstatējams pamats IVN piemērot Ierosinātajās paredzētajai darbībai - derīgo izrakteņu ieguvei nekustamā īpašuma "*Valsts mežs Užava*" zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 9878 004 0125 daļā Užavas pagastā, Ventspils novadā, jo ieguves teritorija ar šo darbību tiktu palielinātas par ~ 8,9 ha, un šādai darbībai ir savstarpēja un summāra ietekme ar darbību, par kuru jau izdots Lēmums Nr. AP22SI0006, un citām tuvumā esošajām derīgo izrakteņu ieguves darbībām (Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 4. punkts). Tādēļ šajā gadījumā izdodams lēmums par IVN piemērošanu arī derīgo izrakteņu ieguvei nekustamā īpašuma "*Valsts mežs Užava*" zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 9878 004 0125 daļā Užavas pagastā, Ventspils novadā, nosakot, ka IVN vairākām līdzīgām darbībām veicams apvienotā procedūrā:
- 6.1. Novērtējuma likuma 14.¹ panta septītā daļa noteic gadījumus, kad Birojs var pieņemt lēmumu par IVN veikšanu apvienotā procedūrā, ja darbības ir līdzīgas un tās var ietekmēt vienu un to pašu teritoriju.
- 6.2. Konkrētajā gadījumā Ierosinātāja plāno palielināt derīgo izrakteņu ieguves teritoriju par kuru Dienests jau izdevis lēmumu par IVN procedūras piemērošanu, jo kopējā derīgo izrakteņu ieguves platība, ņemot vērā derīgu izrakteņu ieguvi blakus esošajās teritorijās⁵, pārsniedz Novērtējuma likuma 1. pielikuma 25. punkta robežvērtību (25 ha). Ierosinātajās paredzētās darbības ir atklāta derīgo izrakteņu ieguve nekustamā īpašuma "*Valsts mežs Užava*" zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 9878 004 0125 Ventspils novada Užavas pagastā 22,94 ha kopplatībā, un tās ir līdzīgas gan pēc darbības veida, gan pēc tehniskajiem risinājumiem. Teritorija, kurās plānota derīgo izrakteņu ieguve, robežojas viena ar otra, tāpēc tās radīs ietekmi uz vienu un to pašu teritoriju un ir pamatoti uzlūkot tās kā darbību kopumu, kas pēc būtības ir līdzīgs. Paredzēto darbību apvienošana, kurām ir vai var būt būtiska ietekme uz vidi, vienotā IVN procedūrā sniedz iespēju pienācīgi novērtēt to kopīgo un savstarpējo ietekmi. Tādēļ Birojs uzskata, ka ietekmes uz vidi novērtējumus jāapvieno vienā procedūrā.
- 6.3. Novērtējuma likuma 14.¹ panta astotā daļa paredz, ka Birojs *lēmumā par ietekmes novērtējuma apvienoto procedūru noteic, ka ietekmes novērtējuma laikā ir apvienojama:* 1) *sākotnējā sabiedriskā apspriešana;* 2) *ietekmes novērtējuma ziņojuma sagatavošana;* 3) *sabiedriskā apspriešana.*
- 6.4. Ņemot vērā gan apvienotā novērtējuma mērķi, gan salīdzināmo attīstības stadiju projektiem, kurā ietekmes uz vidi novērtējums tiek uzsākts, gan ietekmes novērtējuma caurskatāmības un sabiedriskās iesaistes uzdevumus, ar šo lēmumu ir pamatoti noteikt, ka procedūru apvienošana attiecināma uz minētajām IVN procedūrām un ar to saistītajiem soļiem kopumā.
7. Ievērojot Novērtējuma likuma 15. panta otrās daļas nosacījumu, kā arī ņemot vērā derīgo izrakteņu ieguves kopējo apjomu un mērogu, kā arī skarto teritoriju kopumu un lielumu, nosakāms, ka organizējama arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme, un tās nepieciešamība saistīta gan ar plānotās darbības apjomu un mērogu, gan ar tās sagaidāmo ilgumu. Novērtējuma likuma 15. panta pirmā daļa noteic - "*ja ir saņemts kompetentās institūcijas lēmums, ka veicams paredzētās darbības ietekmes novērtējums, ierosinātais vismaz vienā pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā publicē paziņojumu par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par šīs darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī individuāli informē tos nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības*

⁵ Derīgu izrakteņu ieguve Darbības vietai blakus esošajās teritorijās norādīta šī lēmuma 2.6. punktā.

teritoriju. Ierosinātājs minēto paziņojumu ievietošanai mājaslapā internetā elektroniski iesniedz kompetentajai institūcijai un pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā tiek plānota paredzētā darbība”. Birojs vērš Ierosinātāja uzmanību, ka sabiedriskās apspriešanas organizēšanas nosacījumus pašlaik papildus noteic arī likuma “Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums” 20. pants.

8. Novērtējuma likuma 16. panta pirmā daļa paredz, ka pēc ierosinātāja rakstveida pieprasījuma kompetentā institūcija, kas konkrētajā gadījumā ir Birojs, izstrādā un nosūta ierosinātajam programmu, kas ietver prasības attiecībā uz informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu. Savukārt Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” 29. punkts noteic, ka paredzētās darbības ierosinātājs rakstisku pieprasījumu par programmas izstrādāšanu iesniedz Birojā ne agrāk, kā pēc paziņojuma par sākotnējo apspriešanu publicēšanas atbilstoši šo noteikumu 22.1. apakšpunktam.

Izvērtētā dokumentācija:

Ierosinātājas 2022. gada 7. jūnija Iesniegums, Dienesta 2022. gada 8. aprīļa vēstule Nr. 11.4/AP/256/2022 ar pielikumiem, Dienesta Lēmums Nr. AP22SI0006.

Lēmums:

1. Piemērot ietekmes uz vidi novērtējumu Ierosinātājas paredzētajai darbībai – derīgo izrakteņu (dolomīta) ieguvei ~ 8,9 ha platībā, nekustamā īpašuma “Valsts mežs Užava” zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 9878 004 0125 daļā Užavas pagastā, Ventspils novadā.
2. Ierosinātājas paredzētajai darbībai, kurai ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra piemērota ar šo Biroja lēmumu, un Ierosinātājas paredzētajai darbībai, kurai IVN procedūra piemērota ar Dienesta Lēmumu Nr. AP22SI0006 – IVN veicams apvienotā procedūrā, kurā apvienojama sākotnējā sabiedriskā apspriešana, ietekmes novērtējuma ziņojuma sagatavošana un tā sabiedriskā apspriešana.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums: Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. un 4. punkts, 7. pants, 14¹. panta pirmā, septītā un astotā daļa, 1. pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 25. punkts.

Lēmuma apstrīdēšana:

Atbilstoši Novērtējuma likuma 14.¹ panta otrajai daļai un Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 189. panta pirmajai daļai šo Biroja lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot sūdzību Administratīvās rajona tiesas atbilstīgajā tiesu namā (APL 189. panta pirmā daļa) pēc pieteicēja adreses (juridiskā persona — pēc juridiskās adreses). Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam (APL 70. panta pirmā daļa).

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Lēmums izsūtīts arī:

- Ventspils novada pašvaldībai, EAdresē;
- Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, EAdresē.